

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Telefony: 144-44, 177-77. Redaktor przyjmuje od godz. 5-ej — 7-ej wieczorem. Cena 20 groszy. Administracja: Piotrkowska 70. Telefon 22-222. Tel. nocny 144-44, Nr. konta P.K.O. 66.155 i 64.730

Zapowiedź oficjalnej dewaluacji dolara stanowi wprowadzenie wolnego obrotu złotem w St. Zjednoczonych. Wartość waluty amerykańskiej zmieniać się będzie z dnia na dzień w zależności od wahań cen złota

LONDYN, 30 sierpnia. (Pat) Rozporządzenie Roosevelta, częściowo znoszące zakaz sprzedaży i wywozu złota, świeżo wydobywanego, ogłoszone zostało celem

PRZYJŚCIA Z POMOCĄ AMERYKAŃSKIEJ PRODUKCJI ZŁOTA,

która wobec embargo nie mogła uzyskiwać cen panujących na wolnych rynkach światowych. Obecne posunięcie umożliwi amerykańskim kopalniom sprzedaż

UNCJI ZŁOTA ZA PRAWIE 30 DOLARÓW.

Dotychczas oficjalna cena wynosiła zaledwie 20,67 dolarów. W kołach City londyńskiej uważają, że rozporządzenie powyższe

ZMIENIA WARTOŚĆ ZŁOTEGO SKŁADNIKA DOLARA

i interpretują je jako **ZAPOWIEDŹ OFICJALNEJ DEWALUACJI WALUTY AMERYKAŃSKIEJ.**

Odtąd dolar nie będzie już posiadał zgóry określonej wartości złota, lecz

BĘDZIE SIĘ ONA ZMIENIAŁA Z DNIA NA DZIEŃ,

stosownie do fluktuacji ceny

złota na wolnych rynkach. Cena na wolnych rynkach będzie więc decydować o cenie, planowanej amerykańskim kopalniom złota przez skarb amerykański. Konsekwencją rozporządzenia, częściowo znoszącego zakaz sprzedaży i wywozu złota świeżo wydobywanego, jest drugie

ROZPORZĄDZENIE, ZWRÓCONE PRZECIWKO TEZAURYZACJI.

Kunkfator—Davis nie chce mówić o długach

NOWY JORK, 30.8. (PAT) — Okręt „Washington“, na którym

Norman Davis zamierza wyjechać do Europy, opóźnił swój odjazd, gdyż minister zamierza zaczekać na ustne instrukcje Roosevelta, które przedłożyć ma szefom rządów europejskich.

Norman Davis zatrzyma się 8 do 10 dni w Londynie, poczem uda się do Genewy w charakterze delegata rządu St. Zjednoczonych na konferencję rozbrojeniową. Jednakże w czasie pobytu w Europie **NIE BĘDZIE PORUSZAĆ ZAGADNIENI GOSPODARCZYCH, ANI SPRAW DŁUGÓW WOJENNYCH.**

Ford oporny

wobec kodeksów pracy

HYDE PARK, 30.8. (PAT) — Prez. Roosevelt zażądał od gen. Johnsona złożenia raportu w spra-

wie odmowy Forda przyjęcia i zastosowania kodeksu pracy w przemyśle samochodowym.

„Kupujcie zaraz!“ Inflacja w Ameryce niezbędna

WASZYNGTON, 30 sierpnia. (Pat.) — Gen. Johnson bada obecnie szczegółowo plany zakrojonej na olbrzymią skalę kampanii pod hasłem „Kupujcie zaraz“.

Przewidziane jest m. in. zwrócenie się do konsumentów z apelem do kupna towarów, wartości 2 miliardów dolarów. Plany te, jak przypuszczają, wymagają wydania zarządzeń uzupełniających, wśród których znajdzie się inflacja, chyba, że obecne wysiłki do-

konają cudu. Funkcjonariusze departamentu skarbu stwierdzają, iż ostatnie zarządzenia Roosevelta, dotyczące złota, nie stanowią oficjalnej akcji na rzecz zmniejszenia zawartości złota w dolarze,

ani otwarcia wolnego rynku, lecz przygotowują drogę do osiągnięcia lepszych cen produktów.

15 milionów dolarów na roboty irygacyjne

WASZYNGTON, 30.8. (PAT) — Prace nad zabezpieczeniem przed powodzią doliny rzeki Missisipi pozwolą na zatrudnienie w ciągu dwóch najbliższych miesięcy 20.000 osób.

Departament robót publicznych przeznaczył 15 i pół miliona dolarów na roboty irygacyjne w 8-iu stanach.

Profekcjonizm zwraca się przeciwko St. Zjednoczonym

Bilans handlowy St. Zjednoczonych za lipiec wykazuje nieznaczną nadwyżkę wywozową. Wartość wywozu wyniosła 145 milj. przywozu 143 miliony. Saldo aktywne wyniosło zaledwie 2 miliony.

Coraz bardziej nieoponyślne rezultaty w handlu zagranicznym zawdzięczają St. Zjednoczone próbom dumpingu walutowego, oraz skrajnemu protekcjonizmowi, przeciw któremu inne państwa zmuszone są bronić się retorsjami.

Kasa chorych bez lekarzy

Lekarze nie przystąpią od jutra do pracy, o ile dzisiaj dyrekcja kasy nie przedłuży z nimi umowy

Wczoraj wieczorem odbyło się nadzwyczajne walne zebranie związku lekarzy. Wobec tego, że dyrekcja łódzkiej kasy chorych nie przedłużyła umowy, która wygasła dnia 31 b. m. (t. j. dzisiaj) — mimo, że związek lekarzy kasowych kil-

kakrotnie zwracał się w tej sprawie do dyrekcji kasy chorych, walne zebranie lekarzy powzięło uchwałę, że o ile w

Po zamknięciu kongresu historyków

KRAKÓW, 30 sierpnia. (Pat) W dniu wczorajszym uczestnicy kongresu historyków zwiedzali Kraków, poczem udali się do Wieliczki. Następnie, po podzieleniu się na grupy językowe, wyruszyli na wycieczki po Polsce. Jedna grupa pojechała do Zakopanego i Pienin, druga do Wilna i Białowieży, trzecia do Poznania, Torunia, Gdyni i na wybrzeże polskie, czwarta do Lwowa i Truskawca.

Niektórzy z członków kongresu zapowiedzieli, że pozostaną w Krakowie na czas dłuższy, celem bliższego zapoznania się z zabytkami Krakowa.

Spekulacja kartkami chlebowymi

Proces 49-ciu w Saratowie

MOSKWA, 30.8. (PAT) — W Saratowie rozpoczął się proces 49-oskarżonych o spekulację kartkami chlebowymi. Obok notorycznych spekulantów, na ławie oskarżonych zasiadli liczni urzędnicy kontroli miejscowego urzędu zaopatrywania.

dnia dzisiejszym umowa nie zostanie przedłużona, lekarze jako nie pozostający w żadnym stosunku umownym z kasą chorych z dniem 1 września r. b. nie przystąpią do pracy. — W ten sposób wszelka odpowie- dzialność za ten anormalny stan spadnie na dyrekcję kasy chorych, która nie załatwiła w terminie tej doniosłej sprawy.

Nowa konwencja handlowa ożywić ma stosunki gospodarcze pomiędzy Polską i Rumunją

BUKARESZT, 30.8. (PAT) — Dzisiaj podpisano tu konwencję handlową pomiędzy Polską a Rumunją.

W imieniu Rumunii podpisał podsekretarz stanu p. Tillea, w imieniu Polski — prok. Arciszewski.

Konwencja wchodzi w życie z dniem 1 września, obowiązującą będzie do Nowego Roku, z tem jednak, że może być przedłużona.

Konwencja reguluje wymianę towarów na podstawie wzajemnych kontyngentów. Rumunja otrzymała kontyngenty na świeże owoce, konserwy, nasiona oleiste, skóry, celulozę itd. Kontyngenty polskie dotyczą surowców, półfabrykatów, węgla koksowego, cynku, przędzy, rur używanych w przemyśle naftowym etc.

Herriot — Litwinow

Przerwa w podróży i spotkanie w Moskwie

MOSKWA, 30.8. (PAT) — Dziś przybył do Rostowa nad Donem Herriot w towarzystwie ambasadora Francji i parlamentarzystów francuskich. Goście zwiedzają wzorowy „sowchoz“ doświadczalny, a wieczorem będą obecni na kongresie rejonowym młodych pionierów.

MOSKWA, 30.8. (PAT) — W programie pobytu Herriota w ZSRR zaszły zmiany. Herriot zrezygnował z dalszej podróży po południowej Rosji i w czwartek opuszcza Rostow, a 1 września b. premier francuski oczekiwany jest w Moskwie. Również tego dnia przybywa do Moskwy z przerwanej urlopu komisarz Litwinow.

Bilet do Kino-Teatru

otrzyma każdy prenumerator, który w dniu dzisiejszym, t. j. w czwartek, 31 sierpnia

wpłaci prenumeratę za miesiąc wrzesień

do administracji

„GŁOSU PORANNEGO“ PIOTRKOWSKA 70.

Bolszewicy orędownikami niepodległości Polski

Sygnalizowany przez nas artykuł Karola Radka ukazał się równocześnie w „Izwestjach” i w „Gazecie Polskiej” p. t. „Odrodzona Polska a Związek sowiecki”. P. Radek dowodzi w nim, że Rosja bolszewicka bardzo jest zadowolona z niepodległości Polski, i że pragnie żyć z nią w pokoju, a to nie dlatego, żeby mieć wolne ręce na Dalekim Wschodzie, ale dlatego, że wszyscy wielcy socjaliści Marks Engels, Lenin — całą duszą pragnęli niepodległości Polski. Dlatego to — zapewnia p. Radek — pierwsza Rosja bolszewicka, a nie Polska zainicjowała politykę pokojową w stosunkach między temi dwoma państwami.

Artykuł p. Radka nie wiele zawiera nowego, a to co w nim jest nowe — nie jest prawdą, jak zaznacza słusznie jeden z publicystów.

No niedawna np. Karol Radek uważał Trockiego za najlepszego ucznia Lenina, a teraz uważa za takiego Stalina, któremu dodaje jeszcze przydomek „kierownika rewolucji”.

Radek cytuje mnóstwo dokumentów, a m. in. list Engelsa do Kautsky'ego oraz artykuły Lenina i Stalina, by wykazać, że

„Związek sowiecki upatrywał w fakcie powstania niepodległej Polski zjednoczenie wielkiego narodu, którego rozdarcie było rezultatem działania reakcyjnych sił i mogło mieć jedynie reakcyjne następstwa. Rząd sowiecki nie potrzebuje więc obecnie pod wpływem tych czy innych koniunkturalnych względów zmieniać osnowy swej polityki w stosunku do Polski. Owa polityka wypływa z zasadniczej oceny kwestji polskiej, wywodzonej przez Marksa i Engelsa, a wznowionej przez Lenina i Stalina, która to ocena weszła w ciało i krew opinji społeczeństwa sowieckiego”.

Sowiety zdają sobie sprawę z tego, że świat wiję się w konwulsjach i że się przygotowuje nowa walka o nowy podział świata.

W dalszym ciągu artykułu p. Radek porusza kapitalny problem granic stworzonych przez „Wersal” po wielkiej wojnie.

„Związek sowiecki — pisze p. Radek — nie czyni z tych granic fetyszów, zdając sobie sprawę w jak minimalnym stopniu zadość uczynią potrzebom ludzkości stosunki i granice wytworzone w rezultacie imperjalistycznej wojny”.

„Nie czyni... fetyszów”. To znaczy: — gotów jest do rewizji...

„Ale jednocześnie żywi przekonanie, że nowa rzeźnia światowa nie jest w stanie rozstrzygnąć ani jednej kwestji, mogąc jedynie zwiększyć cierpienia ludzkości. Siły, które postawiły sobie za cel zmiacnię Europę w drodze przemocy — pokazały światu oblicze Gorgony. Z tem większą stanowczością związek sowiecki będzie walczył o zapewnienie ludzkości pokoju. Tem chętniej będzie on witał każdy kraj, stojący obok niego w tej walce” — temi słowy kończy Radek swój artykuł.

O jednej rzeczy Radek, jak słusznie zaznacza, zupełnie nie wspomina, a mianowicie o stanowisku polskiej partji komunistycznej, która niedawno, bo już w okresie hitlerowskim wypowiedziała się za plebiscytem na polskim Górnym Śląsku i za możliwością oderwania się polskiego Śląska od Rzeczypospolitej Polskiej, czyli innymi słowy za

Wylegarka rasowych żołnierzy

Pomiatanie kobietą w Niemczech hitlerowskich Pochwała zdrady małżeńskiej i wielożeńsiwa

Narodowi socjaliści jeszcze przed dojściem do władzy nie taili się bynajmniej ze swoją pogardą dla płci pięknej.

Ich najbliższym ideałem jest żołnierz czystej rasy. To też narodowi socjaliści widzą w kobiecie tylko

narzędzie płodności
i dlatego z całą konsekwencją i bezwzględnością wprowadzają ją

podwójną moralność,
którą kobiety i mężczyźni zwalczali tak skutecznie we wszystkich kulturalnych społeczeństwach współczesnych.

Kobieta ma przedewszystkiem **rodzić rasowo czystych germanów,**

Rosenberg, prawa ręka Hitlera w sprawach polityki zagranicznej, pisał już dawno temu:

„Niemiecka Rzesza przyszłości traktować będzie kobietę bezdzielną — wszystko jedno czy zamężną, czy niezamężną. — jako niepełnowartościowego członka społeczeństwa i dla tego wiarołomstwo mężczyzny podda rewizji, o ile wiarołomstwo takie nieść będzie w skutkach swoich urodzenie dziecka. Taki mężczyzna nie będzie traktowany jako wiarołomca”.

Przy innej sposobie ości tenże Rosenberg wyraził się o małżeństwie w duchu rozszerzenia praw mężczyzny do wielożeńsiwa:

możliwością przyłączenia się do Niemiec hitlerowskich.

Wiadomą jest rzeczą, że polska partja komunistyczna nie prowadzi polityki samodzielnej, lecz otrzymuje swoje dyrektywy z Moskwy. To szafowanie losami robotnika górnośląskiego pozostaje w rażącej sprzeczności z zapewnieniami przyjaźni p. Radka pod adresem Polski.

Alé polityka międzynarodowa obfituje w niejeden paradoks. Refleksje na marginesie artykułu Karola Radka w „Gazecie Polskiej” na leży zakończyć doskonałym dowcipem, który krążył w Warszawie podczas gościny Radka w Polsce.

Pewnego dnia siedział Radek w towarzystwie pułkownika Miedzińskiego i innych „pułkowników” w kawiarni, a przy sąsiednim stoliku siedziała grupa komunizujących poetów z Broniewskim na czele, mocno zażenowana tem fraternizowaniem wybitnego publicysty sowieckiego z „pułkownikami”. Jeden z komunizujących literatów odwołał Radka na bok i czynił mu gorzkie z tego powodu wyrzuty. Radek odpowiedział mu:

„Was już przekonaliśmy o konieczności rewolucji komunistycznej, ale niczego nie osiągnęliśmy. Teraz chcemy przekonać pułkowników, a może rezultaty będą lepsze”...

„Oczywiście, jesteśmy za małżeństwem jednożeńskim i jednomęskim, którego chronić należy jako komórki narodowego życia, ale już profesor Wieth Knuthsen słusznie przypomniał, że w chaosie ludów germanistwo dawnych czasów **wybiło się na czoło dzięki wielożeńsiwu.**

Zasady dobre w czasach pokojowych mogą okazać się fatalnymi w czasach walk losowych...”

To znaczy, że monogamiczne małżeństwo może być uważane za szkodliwe w czasach wyjątkowych. Czyż trzeba dodawać, że czasy obecne uważają Niemcy za wyjątkowe, dla siebie? Hitlerowcy głoszą więc całkiem wyraźnie, że mężczyzna ma prawo do folgowania swoim skłonnościom.

do zmiany w życiu płciowym, bo żadne wyuzdanie nie może zaszkodzić nie może, natomiast kobieta, gdy raz upadła, pozostaje na zawsze upadłą.

Przypominamy Sz. Publiczności!!!

że jutro odbędzie się uroczysta **PREMJERA** największego arcydzieła produkcji francuskiej pt.

„Niepotrzebne Dziecko”

z genialnym **Harry Baurem** w roli głównej.

Reżyserji mistrza nad mistrzami Julien'a Duvivier'a

Dyrekcja Kina Luna

Zakochany król Karol

ożeni się niebawem z piękną panią Lupescu

„Daily Express” w artykule, za tytułowanym „Król Karol żeni się z panią Lupescu”, donosi z Wiednia:

„Król rumuński Karol czyni przygotowania gwoździ zaślubienia w najbliższym czasie pięknej, rudowłosej żydówki — Madame Lupescu, która od lat trzech odgrywa rolę pani Pompadour na rumuńskim dworze. Dowiadują się z wiarygodnego źródła, że dotychczas na przeszkodzie do zawarcia małżeństwa stało żydowskie i gminne pochodzenie pani Lupescu. Uniemożliwilo to zgoda wyniesienie jej do godności królowej Rumunii. Teraz jednak podobno trudności zostały usunięte, gdyż pani Lupescu wyrzekła się wiary żydowskiej. Wskutek presji, wywartej na władze duchowne, pani Lupescu zostanie przyjęta na łono kościoła prawosławnego.

Druga trudność również została usunięta. Wynikiem długotrwałych narad i starań, które przeciągnęły się szeregiem miesięcy, a których nici sięgały rozmaitych dworów królewskich w Europie, takich, które istnieją dzisiaj i takich, które prze-

Nie przeszkadza to hitlerowcom przyczyniać się przynajmniej do strącania kobiet w niższy społeczny. W piśmie hitlerowskim „Die Rhein front” czytamy:

„Tylko nieliczni postronni wiedzą, że w tonie S. A. (oddział szturmowych) panuje ten którego w żadnym razie za enolliwego uważać nie można. Obóz koszul brunatnych nie jest niczem podobnym do purytańskiego obozu Cromwella.

Wino, kobieta i kości,
a przedewszystkiem kobieta, odgrywają niemałą rolę w armji nadechodzących Niemiec.”

Czy taka wesoła markietanka oddziałów szturmowych jest jeszcze pełnowartościowym członkiem społeczeństwa, o tem niema w tym artykule mowy.

Coraz wyraźniej zarysowują się zasady polityki populacyjnej w Niemczech. Eugenika rasisyczna dzieli małżeństwa na cztery klasy. Do klasy pierw-

szej należą ci, których małżeństwa są pod każdym względem pożądane, klasa druga, to małżeństwa dopuszczalne, klasa trzecia, to poważne zastrzeżenia, klasa czwarta, to **bezwzględny zakaz płodzenia.**

Gdy mowa o sterylizacji takich małżeństw, to przede wszystkim chodzi o **sterylizację kobiet,** aby nie mogła rodzić dzieci mniej wartościowych czy nawet szkodliwych dla społeczeństwa.

Tu i owdzie odzywają się nieśmiało głosy kobiet przeciwko takiej ich degradacji, ale są to wyjątki w regule bierności kobiety niemieckiej. Tymczasem teoria narodo-socjalistyczna ustalająca podwójną moralność i degradująca kobietę, doprowadza w praktyce do poniewierki kobiet. Gorliwi czciciele Hitlera idą w swej skrupulatności tak daleko, że uważają za swoją powinność **pomiatanie żonami.**

Zresztą jest to zgola w duchu starogermańskim. Językoznawcy już dawno zwracali uwagę na fakt, że w języku niemieckim kobieta jest rodzaju nijakiego; „Das Weib”. Rodzaju żeńskiego nabiera dopiero w małżeństwie, gdy staje się żoną: „Die Frau”.

Z całych dotychczasowych dziejów niemieckich można wnioskować, że kobieta niemiecka nie zbuntuje się nie tylko przeciw wszystkim tym zmianom, ale nawet przeciw wielożeńsiwu. Przeciwnie, będzie je raczej popierała. W Niemczech przedwojennych co raz więcej kobiet pozostawało poza małżeństwem.

Ich niezaspokojone życie erotyczne szukało ujścia,

gdzie mogło i jak mogło. Zresztą przed stułeciem mniej więcej zajmował się temi sprawami filozof niemiecki Schopenhauer, który także uważał, że mężczyźni czyli panu stworzenia, należy się przydział kobet według potrzeby. Dodajmy że Schopenhauer był zdecydowanym wrogiem kobiet.

W trzeciej Rzeszy kobieta niemiecka spychana ostaje na poziom **wylegarki rasowych żołnierzy,** mających zawojować świat. Degradacja kobiety jest tu wyraźna i niedwuznaczna.

Doktor B. Knichowiecki
chor. dzieci
powrócił

i mieszka obecnie przy ul. Zachodniej 63, tel. 110-20
przyjmuje od 2-5 po pol.

Dźwiękowy Kinoteatr
„CAPITOL”
Dziś prezentujemy!

kuszącą i posagowo piękną **Sari Maritza** oraz wytworn. **Herberta Marschall** w arcydziele Paramountu pt.

Licytacja Miłości
Peten pikanterji sensacyjny romans filmowy.
Reżyserja STUART WALKER

Początek w dni powszednie o godz. 4.30, w soboty i niedziele o 12.30
Następny program: Rewelacyjny poemat miłosny, twórcy „Erotikonu” G. MACHATY „EKSTAZA”

P. Prezydent Rzplitej na Wawelu

Uroczystości złożenia holdu królowi Stefanowi Batoremu w Krakowie

Manifestacje przyjaźni polsko-węgierskiej

KRAKÓW, 30 sierpnia. (Pat.) Dziś, przed przyjazdem do Krakowa p. prezydenta Rzplitej i delegacji narodu węgierskiego na uroczystość złożenia holdu królowi Stefanowi Batoremu, miasto przybrało uroczystą szatę. Budynek udekorowano flagami państwowymi węgierskimi oraz barwami miasta. O godzinie 18 na dworcu zgromadzili się przedstawiciele władz oraz różnych organizacji, oczekując przyjazdu gości węgierskich.

O godzinie 18.50 przybył na peron pociąg, wiozący delegację węgierską przy dźwiękach hymnu węgierskiego i marsza Rakoczego oraz wśród okrzyków na cześć Węgier.

Goście z ks. prymasem kardynałem Seredy wysiedli z wagonu, witając się serdecznie z przedstawicielami rządu polskiego.

W salonach recepcyjnych powitał węgry prezydent miasta Kaplicki i przypomniał obchód grunwaldzki w roku 1910 w którym wzięły również udział liczne delegacje węgierskie. Tak, jak wówczas — mówił — naród polski razem z węgierskim podczas obchodu grunwaldzkiego w Krakowie protestował przeciw nawale germańskiej, tak i dziś przybywa delegacja pobratymczego naro-

du, manifestując łączność z narodem polskim, któremu także i dziś grozi podobne niebezpieczeństwo.

Odpowiedział węgierski minister rolnictwa Kaellay z rodu Batorych, podkreślając tradycyjne więzy, jakie łączą od wieków naród węgierski z polskim.

KRAKÓW, 30 sierpnia. — (PAT.) — Dziś, o godz. 20.30

wieczorem p. prezydent Rzplitej zjechał na wzgórze Wawelskie dwoma samochodami. Po powitaniach p. prezydent udał się do apartamentów królewskich na pierwszym piętrze, gdzie spożył kolację w ścisłym gronie. Na gmachu Zamku królewskiego na Wawelu wywieszono z baszty zamkowej chorągiew państwową na znak po bytu p. prezydenta w Grodzie Wawelskim.

Smutny obraz spodlenia

Zydzi niemieccy w obronie hitlerowców

BERLIN, 30 sierpnia. — Związek żydów narodowo-niemieckich ogłosił w związku z rezolucją zjazdu sjonistycznego w Pradze odezwę, zawierającą protest przeciwko mieszaniną się do stosunków niemieckich i przeciwko próbom wywierania nacisku zagranicy na zarządzenia niemieckie.

Za obecne traktowanie żydów w Niemczech związek czyni odpowiedzialnymi sjonistów.

Pomimo to — stwierdza odezwa żydów narodowo-niemieckich — wytrwamy przy naszej przynależności do narodu niemieckiego, mając głębokie zaufanie do zdrowego rozsądku narodu niemieckiego i rządu narodowego, oraz mając przekonanie, że znajdzie się wkrótce rozwiązanie niemieckiej kwestii żydowskiej (?), które umożliwi żydom, oddawna w Niemczech żyjącym, współpracę nad zadaniami narodowego państwa niemieckiego (!).

Pierwsza swastyka na kościele

BERLIN, 30 sierpnia. — (PAT.) — W Meimberheim w Bawarii na kościele ewangelickim umieszczona ma być swastyka. Będzie to — pisze „Berliner Tageblatt” — pierwszy kościół w Niemczech, który w ten sposób połączy krzyż Chrystusowy z krzyżem hitlerowskim.

Gdańsk nie gorszy od Rzeszy

GDANSK, 30 sierpnia. (Pat.) Za śpiewanie hitlerowskiej pieśni bojowej „Horst - Wessel - Lied” z odmiennym tekstem osadzono w areszcie ochronnym monterów Wilhelma Reinhardta i Jana Liebkowskiego, oraz ślusarza Henryka Lipkego. Za obrazę bojownika hitlerowskiego aresztowany został woźny Henryk Mueller.

Czelność hitlerowska w Belgji

BRUKSELA, 30 sierpnia. — (PAT.) — W miejscowości Eupen (Belgia) miało dziś miejsce

charakterystyczne zajęcie dla stosunków nadgranicznych. Do kawiarni miejscowej weszło trzech Niemców, witając obecnych okrzykiem: „Heil Hitler!”

Gdy jeden z obecnych Belgów nie odpowiedział na tego rodzaju powitanie, Niemcy rzucili się na niego, raniąc go ciężko, poczem zbiegli.

W Goeringa uderzył piorun

gdy pędził samolotem z Monachjum do Berlina

Radjostacja zniszczona, premierowi nic się nie stało

BERLIN, 30 sierpnia. (Pat.) Dziś dopiero biuro Wolffa ogłosiło wiadomość, że podczas przelotu pruskiego premiera Goeringa w dniu 23 b. m. z Monachjum do Berlina, pio-

run uderzył w samolot, niszcząc radjostację samolotu, który dostał się nad lasem Turyn-gijskim w strefę burzy śnieżnej. Pomimo wypadku lotnik, kpt. Hucke, zdołał szczęśliwie

doprowadzić maszynę na lotnisko w Tempelhofie. Premier Goering wysiósował do lotnika specjalne pismo z wyrazami uznania.

Sensacyjne wykradzenie hitlerowca

Przywódcą narodowych socjalistów tyrolskich Hefer porwany został z więzienia przez swych towarzyszy partyjnych

WIEN, 30.8. — Z Innsbrucku donoszą, że dzisiejszej nocy uciekł z więzienia przywódca hitlerowców tyrolskich, Franz Hefer, który był aresztowany w dniu 12 czerwca w związku z zamachem na przywódcę Heimwehry, dr. Steidle.

O godz. 1-ej w nocy przed gmach aresztu śledczego zjechało auto osobowe. Z samochodu wysiadło 2 mężczyźni ubranych w mundury Heimwehry i 1 po cywilnemu. Oświadczyli oni straży więziennej, że mają nakaz wywiezienia jednego z aresztowanych. Gdy drzwi do więzienia otwarto, rzekli przedstawicielom władz rzucili się na strażnika i obezwładnili go. Po sterowaniu reszty służby więziennej hitlerowcy zabrali klucze od cel i udali się do celi Hefera, którego wyprowadzili z więzienia. Następnie wraz z Heferem odjechali autem rozwijając dużą szybkość. Samochód należy do pewnego kupca z Kufsteinu.

Pomiedzy Seinach a Gries żandarmi usiłowali zatrzymać auto hitlerowców, którzy jednak nie chcieli usłuchać rozkazu.

Gdy żandarm użył broni

i strzelił dwukrotnie, hitlerowcy wysiedli z auta i uciekli w kierunku granicy włoskiej. Wnioskując ze śladów krwi w samochodzie i na szosie należy przypuszczać, że jeden z hitlerowców jest ranny. Wiadze poinformowane o ucieczce He-

fera, zaalarmowały wszystkie stacje graniczne.

Auto, w którym uprowadzono Hefera, skonfiskowano. Aresztowano w Innsbrucku i innych miastach Tyrolu przeszło 70 narodowych socjalistów.

Zmieniony zawód

Czem się obecnie zajmują bandyci, którzy byli postrachem miasta Chicago?

Zaledwie kilka miesięcy temu liczne miasta amerykańskie, a przede wszystkim Chicago, znajdowały się dosłownie we władzy bandytów, terroryzujących mieszkańców i nie krepujących się zupełnie w wyborze dróg i środków. Obecnie, po ogłoszeniu ustawy o normalnej sprzedaży piwa i energicznej działalności „tajnej szóstki” — sześciu chicagowskich finansistów, którzy postawili sobie za zadanie oczyszczenie miasta od występnych elementów, liczni przywódcy bandytów znaleźli się za kratami więziennymi, a większość przestępców poprostu zmieniła zawód.

„Daily Express” ogłasza niezwykły „Almanach gotajski” występnego świata Ameryki:

Al Capone — obecnie „aresztant nr. 40866” w więzieniu w Atlancie.

Murrey Humphry — następca Capone'a w roli „wroga społeczeństwa Nr. 1”, syn zamożnych i szanowanych rodziców. Ukrywa się

oskarżony o ukrycie prawdziwej sumy należnego odem podatku dochodowego.

William O'Donnell, zw. „Klondyke”, były wróg Al Capone'a. Obecnie zajmuje się dozwoloną sprzedażą piwa.

Jack Mac Hurn, zw. „Kulmiot” został uczciwym maklerem giełdowym. W wolnych chwilach grywa w golfa w wpływowych finansistami.

Frank Diamond, były kierownik w szajce Al Capone'a. Handluje lodami na przedmieściach Chicago.

Joe Saltis, były botlegger. Obecnie na podstawie praw obowiązujących urządził wielki browar.

Edward O'Donnell, zw. „Kulas”, zebrał majątek i wrócił do spokojnego życia. Zamierza pojechać do swej ojczyzny Irlandji i zostać „uczciwym” człowiekiem.

George Norand, zw. „Pluskwa”, otworzył sobie pralnię chemiczną i malarnię.

Ralph Capone, brat Ala, odbywa

Wcielenie Stahlhelmu do bojówek

GDANSK, 30 sierpnia. (Pat.) Odbyło się oficjalne wcielenie Stahlhelmu do szeregów hitlerowskiej organizacji bojowej w obecności przywódcy bojówek narodowo-socjalistycznych Linsmeyera.

3-letnią karę więzienia za nieplacenie podatków.

Filip Dandry, zaaresztowany podczas rozprawy głównej w sprawie Ala Capone za to, że zjawiał się na sali sądowej z rewolwerem. Obecnie jest szoferem ciężarówki.

Frank Leck, do niedawna jeden z najpoważniejszych „baronów piwnych”, otworzył handel lodem w Detroit.

Tonny Volpe, zw. „Szwabra”, również były członek szajki Al Capone'a, znajduje się w więzieniu i oczekuje deportacji. Cały kłopot w tem, że władze nie wiedzą, dokąd go wysłać. Volpe jest Włochem, ale Włochy nie chcą go przyjąć, ponieważ jest „niepożądanym elementem”. Możliwe, że Stanom Zjednoczonym uda się „splawić” go do Argentyny.

James Delcastró, zw. „Bombista”, król amerykańskich terrorystów, siedzi w więzieniu, oczekując sądu.

Światowa konferencja żydowska przed wszechświatowym kongresem w Genewie

PARYŻ, 30 sierpnia. (Pat.) — Dnia 5 września nastąpi w Genewie otwarcie światowej konferencji żydowskiej, która potrwa 3 dni. Przedmiotem obrad będzie zwołanie wszech-

światowego kongresu żydowskiego, który zajmie się obroną interesów żydowskich i ustaleniem dyrektyw wielkiej akcji żydów wobec ograniczenia praw żydów w Niemczech.

Małżonkowie Lindbergh

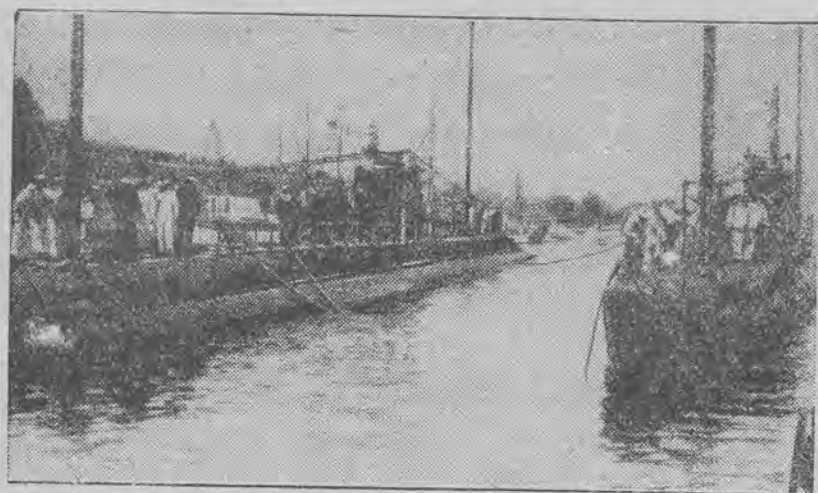
przybyli do Kopenhagi, kończąc swój etapowy lot z Ameryki do Europy. Na naszej ilustracji pani Lindbergh wpisuje się do złotej księgi m. Kopenhagi.

Nowe 10-ciozłotówki

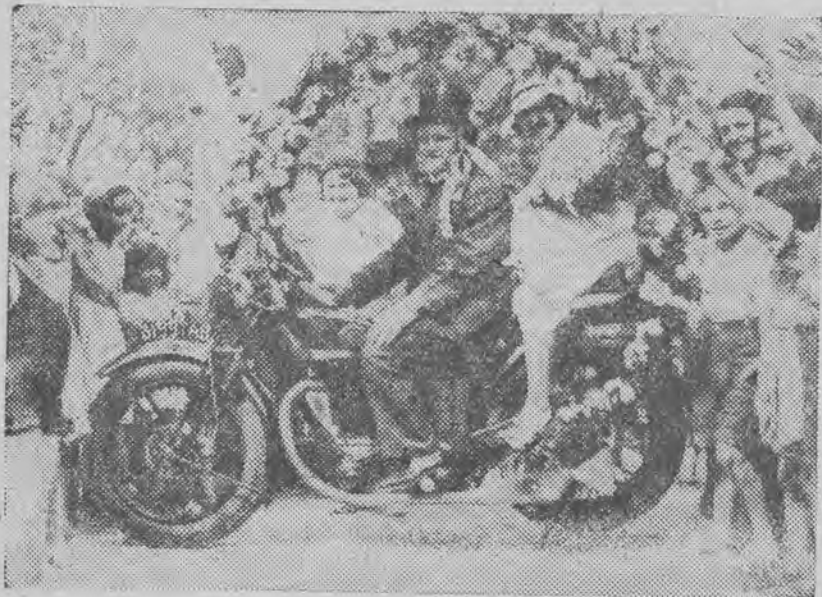
Z okazji 250-lecia odsieczy wiedeńskiej wypuszczone zostaną w najbliższym czasie nowe monety 10-złotowe z wizerunkiem króla Sobieskiego.

Wizyta floty francuskiej w Brukseli

Celem zadokumentowania dobrych stosunków militarnych pomiędzy Francją i Belgią, cztery francuskie łodzie podwodne odwiedziły stolicę zaprzyjaźnionego państwa.

Motocyklem do przystani małżeńskiej

Oryginalna podróż młodej pary do kościoła w jednym z małych miasteczek angielskich.

Proces Lahusena w Bremie

W ubiegłym tygodniu rozpoczął się przed sądem w Bremie proces przeciwko braciom Lahusen, kierownikom koncernu „Nordwolle”, który załamał się w lipcu 1931 r. Proces ten ma wykazać, jaki wpływ miało to załamanie się koncernu na kryzys kredytowy w Niemczech latem 1931 roku.

Oryginalny spadochron

Pewien kuracjusz w Ostji pod Rzymem używa z powodzeniem zwykłego wielkiego parasola, jako spadochronu.

Nowy znaczek pocztowy

wypuszczony przez pocztę włoską z okazji studenckich zawodów sportowych w Turynie.

Matko, śpiesz po poradę do „Kropki Mleka”

Podpisanie umowy pszenicznej

zakończyło obrady konferencji 21 mocarstw w Londynie. Na naszej ilustracji od lewej: Murphy (St. Zjednoczone), Bonnet (Kanada), Bruce (Australja). Umowa przewiduje ograniczenie obszarów uprawy pszenicy o 15 procent na najbliższe dwa lata i obniżenie stawek celnych w krajach, importujących pszenicę.

Dzieci mórz południowych

Idylla w promieniach radosnego słońca na wyspach Nowej Zelandji.

Tunele pod Skaldą

Gigantyczne twory techniki współczesnej — tunele pod rzeką Skaldą w Belgji. Jeden z nich długości 500 mtr. przeznaczony jest dla pieszych, drugi, długości 2 klm., dla ruchu kołowego. Otwarcie tunelu nastąpi 10 września r. h.

Urząd telekomunikacyjny w Warszawie

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje: Z dniem 1 września ukaże się rozporządzenie ministerstwa poczt i telegrafów, na mocy którego istniejące na terenie Warszawy urzędy telefonów międzymiastowych, telegraficzny oraz radjotelegraficzny transatlantyczny zostaną połączone w jeden wspólny urząd pod nazwą „Urząd telekomunikacyjny — Warszawa”.

Do kompetencji nowego urzędu będą należały wszelkie sprawy, związane z eksploatacją urządzeń teleforicznych, telegraficznych i radjotelegraficznych w obrębie Warszawy.

Udelikatnia naskórek
Mydło Bebe Szofmana

Rząd interwenjuje w zatargu budowlanym

Mimo załamania się strejku w przemyśle budowlanym, udała się do ministerstwa pracy delegacja związków robotniczych, celem interwenjowania w sprawie wszczęcia przez czynniki rządowe ingerencji w trwającym zatargu o zawarcie umowy zbiorowej.

Dyrektor Ulanowski, z którym delegacja odbyła narady, polecił w wyniku tej interwencji okręgową inspekcję pracy w Łodzi zwołanie wspólnej konferencji z przemysłowcami budowlanymi. Inspektor Wojtkiewicz w związku z tem wyznaczył wspólną konferencję przedsiębiorców budowlanych z robotnikami na nadchodzący poniedziałek, dnia 4 września o godz. 12 w południe.

Miejsce dla wszystkich dzieci

W Łodzi powstała filia towarzystwa popierania budowy szkół powszechnych

Kurator Pytlakowski na posiedzeniu organizacyjnym z dyrektorami 250 uczelni

Szkolnictwo powszechne w Łodzi i całym kraju przeżywa obecnie wielki kryzys, spowodowany brakiem dostatecznej ilości gmachów szkolnych, należycie przygotowanych do swego celu. Znaczna ilość dzieci w wieku szkolnym pozostać musi poza murami szkoły, względnie kształcić się w godzinach wieczorowych. Sale szkolne w całym szeregu miast naturalnie i w Łodzi zajęte są, jak fabryki, na dwie, a często i na trzy zmiany.

W nieprzewietrzonych i dusznych klasach odbywa się włączanie wiedzy do mózgowie wątłych i zmęczonych dzieci. —

Ten stan rzeczy nie może długo trwać. Zdawali sobie z tego

doskonale sprawę świadomi swej roli pedagogicy, lecz cóż można było zdziałać bez odpowiedzialnych funduszy? Tragedja Łodzi była tem większa, że ona pierwsza w Polsce wprowadziła przymus nauczania powszechnego.

To też z uznaniem przyjęty został projekt założenia towarzystwa popierania budowy szkół powszechnych.

Wczoraj odbyło się pierwsze posiedzenie organizacyjne Łódzkiego oddziału tego towarzystwa w gimnazjum im. Piłsudskiego. Przybył specjalnie do Łodzi kurator warszawsko-Łódzkiego okręgu szkolnego, p. Pytlakowski w towarzystwie delegata zarządu głównego towarzystwa na okręg Łódzki,

dyr. Ambroziewicza. W obradach wziął udział inspektor szkolny naszego okręgu, p. Dobrowolski, oraz wszyscy dyrektorzy szkół średnich, zawodowych i kierownicy szkół powszechnych w liczbie około 250 osób.

Komitet obwodowy Łódzki ma bowiem, jak nas poinformowano, zamiar zorganizować w ciągu miesiąca września r. bież.

koła towarzystwa przy wszystkich szkołach
dla rozpoczęcia zbiórki funduszy na budownictwo szkolne. Łącznie ma być zebrany w tym roku fundusz

miljona złotych.
Inspektor Dobrowolski omówił organizację kół i szczegó-

ły techniczne, dotyczące zbierania składek, sprzedaży cegiełek, urządzania imprez i przekazywania tych sum do właściwych instancji.

Założyciele towarzystwa utworzyli tymczasowy zarząd, który wyznaczył delegata na okręg Łódzki. Delegat z kolei mianował delegata obwodu łódzkiego, którym został insp. Dobrowolski. Jego zadaniem jest właśnie utworzenie kół.

Pełni on czasowo funkcje zarządu obwodu łódzkiego wraz z dokończonymi przez siebie członkami: pp. kier. Wasilewskim, dyr. Pachucką, dyr. Czapczyńskim i dyr. Ostrowskim.

Należy zaznaczyć, że utworzone zostały obwody towarzystwa: Łódź-miasto, Łódź-powiat i t. p.

Po zorganizowaniu się kół przy szkołach (co najmniej po 10 osób) odbędzie się zebranie ogólne ich przedstawicieli i wybór stałego zarządu komitetu obwodu towarzystwa. Następnie delegaci tych zarządów wybiorą na walnym zgromadzeniu zarząd okręgu, zarząd główny i t. d.

Praca w kołach — najmniejszych komórkach towarzystwa, rozpocznie się natychmiast.

Wielki nacisk położony zostanie na

rozprzedaż znaczków i cegiełek
i na organizację imprez dochodowych. (g)

Obstrukcje, zle trawienie usuwają
Zioła Przeczyszczające
KARPIŃSKIEGO

Choroba brudnych rąk

Brak urządzeń sanitarnych i niski poziom kultury higienicznej mieszkańców jest decydującą przyczyną szerzenia się epidemii tyfusu

Masowe szczepienia ochronne w północnej dzielnicy Łodzi

W związku z olbrzymim natężeniem epidemii tyfusu brzuszego w Łodzi, zwróciliśmy się do wydziału zdrowotności publicznej zarządu m. Łodzi z prośbą o informację, dotyczące tego niepokojącego objawu, trapiącego od pewnego czasu znów ludność naszego miasta. Z udzielonych nam wyjaśnień wynika, że co rok mamy w Łodzi epidemję duru brzuszego. Przebieg epidemii jest zwykle następujący: Wzrost zachorowań zaczyna się zwykle w lipcu, liczba przypadków stale się powiększa, we wrześniu lub w październiku osiąga punkt kulminacyjny, poczem stopniowo zaczyna się zmniejszać. Zimą i na wiosnę wypadki duru brzuszego są już nieliczne.

Głównym powodem szerzenia się duru brzuszego jest brak należycie urządzeń sanitarnych w Łodzi. Dopóki Łódź nie zostanie całkowicie skanalizowana, dopóki nie uzyska urządzeń wodociągowych, zapewniających dobrą wodę, dopóty stale będzie podlegała nawrotom epidemii.

Obecnie istnieje cały szereg domów, gdzie doły ustępowe są nieuszczelnione, często bez dna, wskutek czego nieczystości przenikają do gleby i zanieczyszczają sąsiednie studnie. Wobec tego, że w Łodzi istnieje ponad 10 tysięcy nieruchomości, nadzór nad dołami ustępowymi i studniami jest niezwykle utrudniony. Pomimo to stopniowo są wykrywane doły ustępowe i studnie, nieodpowiadające wymaganiom sanitarnym i wydawne są przez wydział zdrowotności publicznej zarządu m. Łodzi odpowiednie zarządzenia, względnie studnie zagrożające zdrowiu publicznemu są pieczętowane.

Drugą decydującą przyczyną szerzenia się duru brzuszego w Łodzi jest niski poziom kultury higienicznej mieszkańców. Dur brzuszny jest nazywany **CHOROBA BRUDNYCH RĄK** zakażenie bowiem: dur brzuszny najczęściej odbywa się przez pokarmy, zanieczyszczone

zarazkami, znajdującymi się na brudnych rękach. Wszelkie produkty spożywcze mogą być przy wytwarzaniu i sprzedaży zanieczyszczone w ten sposób zarazkami duru brzuszego. Najbardziej niebezpieczne pod tym względem są mleko i owoce, gdyż są zwykle spożywane w surowym stanie.

Poważną rolę w szerzeniu się duru brzuszego odgrywają muchy, przenoszące bakterje duru brzuszego na produkty spożywcze.

Musi być więc wzmocniona propaganda w kierunku podniesienia kultury higienicznej i uświadomienia najszerzych warstw o potrzebie czystości ciała, rąk, o konieczności ochrony produktów spożywczych przed zanieczyszczeniem, o konieczności tepienia much itd.

Wydział zdrowotności publicznej rozpowszechnia wśród szkół powszechnych plakaty propagandowe, poglądowo przedstawiające drogi szerzenia się duru brzuszego. Rozpowszechniane są również w dziesiątkach tysięcy egzemplarzy ulotki o sposobach zapobiegania tej ciężkiej chorobie.

Naturalnie, jest rzeczą jasną, że podniesienie kultury higienicznej jest ściśle związane ze stanem materialnym ludności.

Należy zaznaczyć, że w roku bieżącym natężenie epidemii duru brzuszego jest stosunkowo mniejsze, niż w roku ubiegłym. Gdy w roku ubiegłym w ciągu pierwszych 34 tygodni zanotowano w Łodzi 417 przypadków, w roku bieżącym w tymże okresie stwierdzono 330

Wydział zdrowotności publicznej dąży do umieszczenia wszystkich chorých na dur brzuszny w szpitalu, gdyż w ten sposób usuwa się źródło zakażenia, jakim jest przedewszystkiem człowiek chory na dur brzuszny.

Wydział zdrowotności prowadzi również akcję masowych szczepień przeciw durowi brzuszemu, zwłaszcza w tych domach, gdzie stwierdzono więcej niż dwa przypadki duru brzuszego.

Z dniem 4 września r. b. oddział sanitarny przystąpi do masowych szczepień w północnej dzielnicy miasta. Szczepienia, drogą doustną stosowane będą dla mieszkańców V, II i III komisariatów. Do dnia 4 września właściciele domów dostarczą dozoram sanitarnym spisy mieszkańców domów, na podstawie których odbędą się szczepienia. Potrwają one trzy dni w każdym domu i polegać będą na polykaniu pigulek, zabezpieczających przed durem brzuszym. Pigułki nie wywołują żadnych komplikacji. Wydział zdrowotności publicznej otrzymał je z państwowego zakładu higieny. (g)

Oblawa na komunistów

28 osób aresztowano w Łodzi

Od kilku tygodni w całej Polsce przeprowadzana jest akcja likwidowania komórek komunistycznych.

W związku z tem po dłuższych przygotowaniach i obserwacjach — nocy wczorajszej urządzono w Łodzi wielką oblawę, specjalnie na agitatorów komunistycznych.

O tej samej godzinie do wszystkich mieszkań osób podejrzanych o działalność komunistyczną skierowano patrol policyjny.

Ogółem zatrzymano 28 osób, w tem 6 kobiet i 22 mężczyzn.

W czasie rewizji znaleziono większą ilość różnego rodzaju dokumentów, instrukcji, list, bloków i t. d., ogólnej wagi kilkunastu kilogramów.

Między aresztowanymi jest szereg osób oddawna przez policję łódzką poszukiwanych i znanych jej tylko z pseudonimów.

Aresztowanych przewieziono do więzienia przy ul. Gdańskiej.

Po wstępnych badaniach o-

raz po pierwsiakowem zapoznaniu się ze zgromadzonym materiałem dowodowym sądzia śledczy zarządził zatrzymanie wszystkich aresztowanych w więzieniu śledczym.

Równocześnie z przeprowadzoną na gruncie łódzkim akcją — podobna akcja przeprowadzona została na prowincji. Wyniki rewizji w miejscowościach prowincjonalnych nie są jeszcze znane. (p)

ROZNIKA WIELKIEGO KRÓLA W RADJO

Dzisiaj w 400 rocznicę urodzin wielkiego króla polskiego Stefana Batorego, Polskie Radio transmituje z Wawelu o godz. 9:30 uroczystą mszę św. celebrowaną przez J. E. kardynała prymasa Węgier, oraz o godz. 18:05 nadaje radiostacja warszawska odczyt p. Karola Koźmińskiego, który opowie o „Młodych latach króla Stefana”, księcia Siedmiogrodu. Wreszcie o godz. 19:30 rozgłoszą radiowe transmity z Krakowa z teatru miejskiego akademję w obecności Pana Prezydenta Rzeczypospolitej

(r)

POZNAJ OBCYZNĘ, BY CENIĆ OJCZYZNĘ!

Dwie wycieczki morską okrętem „Polonia”
DO ZIEMI ŚWIĘTEJ, GRECJI I TURCJI,
od 26 września do 10 października
oraz od 10 do 24 października
TRASA: Lwów — Konstanca — Haifa —
Jaffa — Ateny — Konstantynopol — Konstanca — Lwów.
Ceny biletów od zł. 600.— łącznie z paszportem i wizami.
Informacje i sprzedaż biletów:
LINJA GDYNIA — AMERYKA
w Warszawie, ul. Marszałkowska 116,
tel. 547-46, w Gdyni, ul. Waszyngtona,
we Lwowie, ul. Na Błonie 2, w Krakowie,
ul. Lubicz 3, w Rzeszowie, ul. Grottera 1004 oraz w biurach podróży.

Tomaszów

OPLATY NA FUNDUSZ PRACY

Ekspozytura urzędu skarbowego w Tomaszowie Maz. podaje do wiadomości, iż właściciele nieruchomości obowiązani są wpłacać na rzecz Funduszu Pracy opłaty w wysokości 0.5 proc. od czynszu dzierżawnego osiągniętego w czasie od 1 kwietnia 1933 roku w całości lub w części z najmu mieszkaniowego lub budynków niezależnie od ich przeznaczenia użytkowego.

Opłatami powyższym nie podlega komorne z mieszkań 1 i 2-izbowych.

Opłaty od osiągniętego w danym kwartale kalendarzowym czynszu dzierżawnego należy w ciągu drugiego miesiąca następującego po tym kwartale uiścić w kasie urzędu skarbowego, bezpośrednio lub na jej rachunek czekowy w Pocztovej kasie oszczędności Nr. 38028 z równoczesnym złożeniem wykazu otrzymanych sum czynszu dzierżawnego oraz z obliczeniem opłat według przepisanej wzoru.

Niewpłacone w ustawowym terminie opłaty na rzecz funduszu pracy ściągane będą przymusowo z dołączeniem kosztów egzekucyjnych.

Winni niezastosowania się do powyższego obowiązku karani będą grzywną do 2000 złotych, o ile czyn nie ulega karze surowszej według innych przepisów.

„LUNA”
Dziś i dni następnych!
Passe-partouts, bilety ulgowe i bezpłatne bezwzględnie nieważne.

Śmiech w piekle

Najciekawszy film sezonu! Oryginalna treść, zaczerpnięta z prawdziwego zdarzenia

NADPROGRAMY.

— Początek o godz. 4 po poł., w soboty, niedziele i święta poranki o godz. 12 w poł.

W rol. główn. Pat O'Brien
Merna Kennedy
Gloria Stuart

Wiadomości bieżące

NOCNE DYŻURY APTEK. — Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sz. Jankielewicz (Stary Rynek 9); L. Steckla (Limanowskiego 37); B. Gluchowski (Narutowicza 6); St. Hamburga i S-ki (Główna 50); L. Pawlowski (Piotrkowska 307); A. Piotrowski (Pomorska 91).

REJESTRACJA ROCZNIKA 1915. — Jutro, w piątek, dnia 1-go września r. b. winni się stawić o godzinie 8-ej rano do rejestracji w biurze wojskowym przy ul. Piotrkowskiej 165 mężczyźni urodzeni w roku 1915 i zamieszkali na terenie I komisariatu o nazwiskach na litery od A do G oraz zamieszkali na terenie VII komisariatu o nazwiskach na litery od A do F wł.

KOMISJE W SKLEPACH SPÓŻYWCZYCH. — Z dniem 24 czerwca r. b. weszła w życie ustawa o handlu mlekiem i przetworami mlecznymi.

Od 1 września r. b. rozpoczną się lustracje sklepów z artykułami spożywczymi dla ustalenia, czy odnośne przepisy są umieszczone w każdym sklepie na widocznym miejscu oraz czy są one przestrzegane.

Lustracje dokonywane będą przez miejskie komisje sanitarne.

UCZEŃ POD SAMOCHODEM. — U zbiegu ulic Sienkiewicza i Narutowicza dostał się pod koła przejeżdżającej taksówki 10-letni Chaim Grynberg (Sienkiewicza 34), doznając ran ciężkich głowy i otarcia naskórka obydwuch nóg.

Chłopca, który najechany został w drodze do szkoły, lekarz pogotowia, po udzieleniu mu pomocy, przewiózł na kurację do domu. (p)

POZNAJ WILNO.

Jak już donosiliśmy z racji odbywających się targów północnych w Wilnie, na których po raz pierwszy urządzona została wystawa Iniarska, związek rezerwistów okręgu łódzkiego zorganizował trzydniową wycieczkę.

Wyjazd wycieczki z Łodzi nastąpi w czwartek, dnia 7 września r. b. w godzinach wieczorowych. Wobec wielkiego zainteresowania, jakie wywołane zostało na terenie naszego miasta, związek rezerwistów przyjmuje wcześniejsze zapisy w sekretariacie. Należy zaznaczyć, że poza zwiedzeniem targów wycieczka zwiedzi zabytki starożytne Wilna i jego okolice.

Wyrodny ojciec

nie chciał przyjąć własnego chorowitego dziecka

W dniu 7 kwietnia 1930 r. jednoroczna Janina Kurpios, córka Kazimierza Kurpios, oddana została do szpitala Anny Marii, gdy matka jej chorowała na gruźlicę, a małżeństwo również było zarażone chorobą.

Po śmierci matki i polepszeniu stanu zdrowia dziecka wydział opieki społecznej wezwał Kurpios do odebrania dziecka ze szpitala. Gdy kilkakrotnie wezwania nie poskutkowały i Kurpios kategorycznie odmówił przyjęcia, dziecko odeślano karetką do domu. Lecz i to nie poskutkowało, gdyż Kurpios zniknął z mieszkania i drzwi zastawano zawsze zamknięte.

Wobec nieemożności oddania dziecka rodzicom, wezwano po raz ostatni Kurpios, by zaopiekował się niemowlęciem, za co wydział opieki chciał wypłacać mu pewne kwoty miesięcznie. Kurpios i na tę koncepcję nie zgodził się, żądając

Pożar u Gampe i Albrechta

Ogień powstał w drukarni i przeniósł się do suszarni

Wczoraj w godzinach popołudniowych zaalarmowano centralę straży ogniowej do pożaru fabrycznego, który wybuchł w zakładach przemysłowych Towarzystwa Akc. Manufaktur Bawełn. Gampe i Albrecht, przy ul. Piotrkowskiej nr. 210. Na miejsce pożaru wyjechały niezwłocznie cztery oddziały straży, a mianowicie oddziały II, III, IV i V z komendantem dr. Grohmanem na czele.

Jak się okazało, w płomieniach stał dwupiętrowy budynek fabryczny lewej oficyny, w którym mieściły się drukarnia i suszarnia bawełnianych i suszarnia.

Około godziny 4-ej z minutami z niewiadomej przyczyny zapaliły się towary znajdujące się na maszynach do drukowania. Ogień w mgnieniu oka ob-

jął kilka maszyn i urządzenia fabryczne, przenosząc się na pierwsze piętro. Płomienie miały drogę urotworzoną, gdyż w suficie parteru, nad maszynami znajdują się otwory, przez które drukowane towary przeciągane są na pierwsze piętro do suszarni.

Robotnicy rzucili się do ucieczki, alarmując jednocześnie kantor fabryczny.

Akcja straży szła składowo. Strażacy wodą usiłowali odizolować drukarnię od suszarni, a w pierwszym rzędzie od sąsiednich budynków, w których mieszczą się biura towarzystwa, oraz mieszkania prywatne. Wysiłki te nie poszły na marne. Jednocześnie strażacy zaczęli wyrzucać z palącego się budynku, znajdujące się w nim półfabrykaty i wyroby już

wykończone. Dzięki temu ocalała znaczna ilość towarów.

Po przeszło godzinnej akcji ogień ugaszono. Maszyny i urządzenia drukarni i suszarni zostały tylko częściowo uszkodzone przez wodę i ogień. Spłonęła część maszyn pomocniczych oraz zniszczony został poważnie budynek.

Straty nie zostały jeszcze dokładnie obliczone. Według przewidywań obliczeń sięgają one kilkudziesięciu tysięcy złotych.

Zabudowania firmy i maszyny były zaasekurowane w kilku towarzystwach ubezpieczeniowych.

Przyczyna pożaru nie została jeszcze dokładnie ustalona. Przypuszczają, że ogień powstał wskutek krótkiego spiecia.

Chłuba patiletki kinematograficznej
Olbrzym — masowiec filmowy

Turbina 50.000

oryg. tytuł

„WSTRJECZNYJ”

Film całkowicie mówiony po rosyjsku

Następny program „Casina”

Właściciele domów zobowiązani są wykonywać remonty, zabezpieczające normalne użytkowanie mieszkań

Pomiędzy lokatorami, a właścicielami domów wynikają stale spory na temat, kto winien przeprowadzić odpowiednie remonty mieszkań. Kwestja ta, stanowiąca niejednokrotnie powód do waśni, została, jak się dowiadujemy, ostatecznie rozstrzygnięta przez najwyższy trybunał administracyjny, który w konkretnym wypadku wydał wyrok orzekający, że zgodnie z przepisami ustawy o ochronie lokatorów oraz przepisami art. 377 ustawy budowlanej, przysługuje prawo żądania od właściciela domu wykonania robót, zabezpieczają-

cych normalne użytkowanie lokalu.

Na tej podstawie ostatnio wielu lokatorów zwróciło się do właścicieli domów z prośbami o wyremontowanie lokalu. Ponieważ prośby te nie poskutkowały, zainteresowani nie wiedzą co czynić.

Celem wysświetlenia ostatecznego tej sprawy zwróciliśmy się do kompetentnych źródeł urzędowych, gdzie nam wyjaśniono, że w razie odmowy przeprowadzenia koniecznej naprawy przez właścicieli domów, należy zwrócić się do odpowiedniego dozoru sanitarnego wydziału zdrowotności m. Łodzi. Dozory sanitarne w ciągu dwóch do trzech dni wydelegują na miejsce komisję w składzie i lekarza sanitarnego i przodownika policji, która zbada w jakim stopniu remont jest potrzebny, poczem poleci właścicielowi domu wykonanie remontu, za-

bezpieczającego użytkowanie mieszkania pod groźbą surowej kary.

Jeśli chodzi o koszt remontu — to kwestję tę może rozstrzygnąć wyłącznie sąd. Spór o pokrycie kosztów, nie wstrzymuje jednak wykonania nakazu władz sanitarno-policyjnych względnie budowlano-policyjnych.

***

Starostwo grodzkie w Łodzi ukarało w drodze administracyjnej za anty-sanitarny stan posesji grzywnami i aresztem kilkudziesięciu właścicieli domów łódzkich. Na leży zaznaczyć, że ukaranie ich nastąpiło na wniosek wydziału zdrowotności publicznej.

Człowiek karany sądownie nie może otrzymać samochodowego prawa jazdy

Jak informują ze związku właścicieli samochodów zarobkowych — najwyższy trybunał administracyjny rozpatrywał niedawno sprawę o tyle znamiennej, iż orzeczenie w tej sprawie wydane, posiada wartość precedensu.

Jednemu z szoferów, skazanemu

przez sąd za przestępstwo, wojewódzkie władze administracyjne odmówiły zezwolenia na prowadzenie auta.

Decyzję tę zaskarżył szofer do najwyższego trybunału administracyjnego.

Najwyższy trybunał administracyjny orzekł, iż pozwolenie na prowadzenie pojazdów mechanicznych przeznaczonych do użytku publicznego, może być udzielone osobom, które posiadają oprócz kwalifikacji fachowych również pewne walory etyczne, albowiem nie wystarczy umieć prowadzić auto. Szofer, w myśl orzeczenia, winien posiadać zasób wartości moralnych, a więc człowiekowi karanemu sądownie za przestępstwo władze administracyjne powinny odmawiać zezwolenia na prowadzenie samochodów. (p)

Zgubny czar

Jej imię było na ustach wszystkich... zdradzona przez życie... zgubiona przez namiętność... znalazła w miłości odkupienie...

Tajemnica w Zoo

W rol. gł. KATHLEEN BURKE i CHARLIE RUGGLES. — NADPROGRAM!
Passe-partouts i bilety ulgowe nieważne aż do odwołania.

Dramat o niezwyklej treści osnutą na tle fantastycznych zbrodni, powstałych w umyśle zatrutego jadem zazdroznego szaleńca.

— NADPROGRAM!
Ceny miejsc niepodwyższone

„PALACE” TEATR

Początek seansów o godz. 4, w soboty i niedziele o g. 12

O prymat wśród słowian

Ostatnie przygotowania lekkoatletów przed meczem Polska—Czechosłowacja

W sobotę i niedzielę odbędzie się w Warszawie na stadionie Legji lekkoatletyczny mecz międzypaństwowy Polska—Czechosłowacja. Będzie to już siódme z kolei spotkanie tych drużyn, a drugie o puchar min. Benesza. Nawiązaliśmy kontakt z Czechosłowacją w roku 1927 i z roku na rok słunki stają się bardziej zdecydowane.

Mecz ten wzbudził olbrzymie zainteresowanie nie tylko w Polsce, lecz również i we wszystkich krajach słowiańskich, chodzi tu bowiem o prymat w lekkiej atletyce na słowiańszczyźnie. Reprezentacja naszych przeciwników przygotowuje się bardzo starannie do występu w Warszawie. Wszyscy zawodnicy, wchodzący w skład drużyny zostali zgrupowani w obozie treningowym i tam pracują do ostatniej chwili pod okiem doskonałych trenerów. U nas warunki są nieco odmienne. Każdy zawodnik trenuje u siebie i tylko uczestnicy sztafety 4x100, która, jak wiadomo, jest przysłowiową piętą Achillesa, od szeregu dni przebywają w Warszawie, gdzie prowadzą specjalną pracę. Skład tej sztafety stanowią Biniakowski, Sikorski, Twaidowski, Łopacki.

Pozatem w składzie naszej reprezentacji zajdą pewne zmiany. Zamiast projektowanego Luckhauza w rzucie oszczepem wystąpi jednak W. Mikrut. Oszczepnik ten na ostatnich zawodach w Bydgoszczy osiągnął bardzo dobry wynik 60,34 i temu zawdzięcza, iż komisja trzech zdecydowała się zastąpić nim Luckhauza.

Najmocniejszym punktem dla nas będzie bieg 400 mtr. przez płotki. Kostrzewski może być pewny zwycięstwa. Jest on w doskonałej formie. Podczas treningu w Gostyninie

przebiegł on 400 mtr. w czasie 52 sek. Czas dobry, a uznać go trzeba za doskonały, jeśli się zważy, że Kostrzewski biegł na piaszczystej bieżni. Jego zwycięstwo w biegu na 400 mtr. przez płotki nie powinno nlegać wątpliwości.

Czesi zdecydowali się wreszcie na opublikowanie swego składu. Mimo to uważają go za prowizoryczny i mogą w nim zajść jeszcze pewne drobne zmiany. Skład ten przedstawia się następująco: 100 i 200 mtr. Hejduk, Engl. 400 mtr. Knenicki, Fiszer, 800 mtr. Roszicki i Drozda, 1.500 mtr. Drozda i Kratky, 5.000 mtr. Koscak, Slezacek, 110 mtr. płotki Komanek i Kratky, 400 mtr. płotki Dostal, Kratky, dysk i kula Douda i Vitek, oszczep Klasek i Mala, skok w dal Hoffman i Engl, wznwyż Kratky i Zamisz, tyczka Svoboda, Petrzek względnie Klasek, sztafeta 4x100 m. Hejduk, Engl, Kno-

nicky, Zamisz i 4x400 m. Knenicki, Fiszer, Dostal i Kratky.

Czesi przybywają do Warszawy w piątek w godzinach południowych pod wodzą swego kapitana związkowego Plichty i prof. Simona. Dla lepszej orientacji, jakie szanse posiada nasza drużyna w tym spotkaniu, podajemy poniżej tabelę rekordów lekkoatletycznych Czechosłowacji.

100 m. Engl. 10,7 sek., 200 mtr. Bartl 22,2 sek., 400 mtr. Knenicki 49,5 sek., 800 m. — Schindler 1:50 sek., 1.500 mtr. Schindler 4:01,4 sek., 5 klm. Koscak 15:14,4 sek., 110 mtr. płotki Jandora 15,2 sek., 400 mtr. płotki Dostal 56,7 sek., 4x100 m. — 42,8 sek., 4x400 m. — 2:24,6 sek., w dal Hoffman 717 cmt., wznwyż Kuhnund 183 cmt., tyczka Koorp 400 cmt., kula Douda 16,20 cmt., dys., Douda 46,30 cmt., oszczep Chmelił 61,45 mtr.

Podwójny skok

Mecz między motocyklem i koniem podczas manewrów angielskich.

Mistrzostwo tenisowe ŁKS-u

Zakończone zostały mistrzostwa tenisowe ŁKS-u w grach pojedynczych panów. Tytuł mistrza zdobył

Sindeband, bijąc w finale Korcellego 6:4, 7:5 i 6:3. W dalszym ciągu mistrzostw odbędą się w dn. 1, 2 i 3 września rozgrywki w grach pojedynczych pań, oraz w grze mieszanej, grach mieszanych, podwójnych i z wyrównaniem.

Mistrzostwa Polski w grach sportowych

Finał koszykówki w Toruniu, finał hazeny w Krakowie

Tegoroczne rozgrywki o mistrzostwo Polski w koszykówce męskiej przeprowadzone będą w ten sposób, że finaliści grać będą w trzech grupach. Grupę A tworzą: Polonia (Warszawa) i Ognisko (Wilno), grupę B: AZS (Poznań), Gryf (Toruń) i WKS (Łódź) i grupę C: YMCA (Kraków) i Dror (Lwów).

W Łodzi odbędą się zawody w dniach 9 i 10 września, przy czym w pierwszym dniu zmierzą się AZS z Gryfem, drugiego — WKS z AZS, a popołudniu WKS z Gryfem.

W grupie A ze względu na mniejszą ilość uczestników rozegrają tylko jeden mecz. Odbędzie się on w Warszawie w dniu 10 września między Polonią a Ogniskiem, wreszcie

w grupie C w tym samym dniu we Lwowie spotkają się Dror z YMCA.

Finałowe spotkania odbędą się w Toruniu w dniach 23 i 24 września w ten sposób, że mistrz grupy B gra z mistrzem grupy A., następnego natomiast dnia mistrz grupy A z mistrzem grupy C i mistrz grupy C z mistrzem grupy B.

Największe szanse do zdobycia

tytułu mistrza Polski posiadają YMCA., Polonia i WKS.

W projektowanych mistrzostwach w hazenie, o których donosiliśmy w dniu wczorajszym, zaszła pewna zmiana. Mianowicie, zdecydowano ażeby każda drużyna grała z każdą jedno spotkanie i pierwszeństwo przyznane będzie tej, która zdobędzie największą ilość punktów. Program został ułożony następująco:

Pierwszego dnia grają ŁKS — Polonia, drugiego dnia Polonia — Cracovia i Cracovia — ŁKS.

Mistrzostwa Polski w koszykówce żeńskiej odbędą się łącznie z mistrzostwami w koszykówce męskiej w Toruniu w dniach 23 i 24 września, przedtem jednak odbędą się rozgrywki półfinałowe. W tej konkurencji zgłosiły się: Cracovia, Polonia (Warszawa), Makabi (Wilno) i mistrz Lwowa, gdzie dotychczas sytuacja nie jest jeszcze wyjaśniona. Tytułu mistrza Polski broni IKP Łódzianie z braku przeciwnika przechodzą od razu do finału.

Półfinałowe spotkania rozegrane będą 10 września. W Krakowie grają Cracovia — mistrz Lwowa, w Wilnie Makabi — Polonia. We finale w pierwszym dniu IKP grać będzie ze zwycięzcą meczu Makabi — Polonia, drugiego dnia natomiast odbędą się dwa mecze: zwycięzca meczu Makabi — Polonia ze zwycięzcą Cracovia — mistrz Lwowa i IKP ze zwycięzcą zawodów Cracovia — mistrz Lwowa.

Łódzki zespół IKP posiada bardzo poważne szanse na ponowne zdobycie mistrzostwa.

Otwarcie sezonu atletycznego

W dniu 2 września nastąpi otwarcie sezonu atletycznego w Łodzi. W dniu tym przypada tak zwany „dzień PZA“ i z okazji tej okroge władze łódzkie postanowiły zorganizować międzyklubowe zawody. Odbędą się one o godz. 19 w lokalu Siły przy ul. Głównej, przy czym udział w nich wezmą zawodnicy Siły, Sokola, Unji i Wimy.

Kusociński gra w tenisa Mecz pokazowy w Krynicy

KRYNICA, 30.8. (PAT) — Odbił się mecz pokazowy w grze podwójnej pomiędzy szybkobiegaczem Kusocińskim i Stolarowem, którzy grali przeciwko parze Kończ i Majewski. Rozegrano tylko jednego seta z wynikiem 7:5 na korzyść pary Kusociński — Stolarow.

Niespodziewane pojawienie się Kusocińskiego na korcie wywołało olbrzymią sensację i przyjęte zostało przez publiczność z wielkim entuzjazmem. Wszystkie dobrze od dane piłki naszego olimpijczyka były gorąco oklaskiwane.

Dzień PZGS. w Łodzi

W dniu 17 września z okazji „dnia PZGS“ odbędzie się w Łodzi szereg imprez w grach sportowych. Łódzkie władze okręgowe dokładają starań, by program wypadł interesująco. Udział w zawodach wezmą najlepsze kluby w okręgu i we wszystkich rodzajach gier.

Polska—Austria

W ub. sobotę odbył się na boisku Skry w Warszawie mecz piłkarski o robotnicze mistrzostwo Europy pomiędzy reprezentacjami Polski i Austrii. Zwyciężyła drużyna austriacka w stosunku 4:1 (1:1).

Na zdjęciu moment z zawodów.

BEZKONKURENCYJNY REPERTUAR FILMOWY Dźwiękowego Kina „CAPITOL”

Wkrótce na naszym ekranie ukaza się następujące arcydzieła

EKSTAZA

Reż. G. Machaty

Syn Dżungli

w roli głównej Buster Grabbe

Demon Wielkiego Miasta

WYNNE GIBSON

Rajski Ptak

DOLORES DEL RIO

Wyspa Dr. Moreau

pg. powieści G. WELSA

ZUZANNA LENOX

Greta Garbo—Clark Gable

Adjutant Jego Wysokości

VLASTA BURIAN

Serce Olbrzyma

WALLACE BEERY

Król Cyganów

JOSE MOJICA

oraz te wszystkie, które cechuje wybitny artyzm w pomyśle, reżyserji i pięknej oprawie muzycznej.

Dźwiękowe Grand-Kino
Dziś i dni następnych!

Nieznana bohaterka filmu M-me Butterfly
Sylvia Sidney
Odmet Ulicy

Zachwyca mistrzowską kreacją w najnowszym arcydziele „Paramountu“ proc. 1933 | 34 p. t.
Nadprogram: Dodatek dźwięk.
Pocz. o g. 4 pp.
Passe-partouts i bilety bezpłatne nieważne

CASINO
Początek o godz. 4.30
Passe-partouts, prócz urzędowych nieważne.

Wielka manifestacja nowego dzieła sztuki w inscenizacji genialnego **Rene Clair'a**
14 LIPCA

Film, pełen wdzięku i francuskiej kultury, odsoni nowy i nieznaną Paryż.
W roli głównej: uroczyste zjawisko ekranu
Annabella

Już 1-go września

OTWARCIE Restauracji-Dancing „NEGRO”

Traugutta 6. tel. 238-36
(przy hotelu Savoy)

Pierwszorzędne występy artystyczne?

Kącik techniczny radjoamatora

Zwykły transformator dzwonekowy oddaje w konstrukcji aparatu odbiorczego wielkie usługi

Prawidłowe załączenie biegunów głośnika do odbiornika wpływa w dużym stopniu na trwałość jego magnesów. Przez takie prawidłowe załączenie należy rozumieć nie tylko załączenie głośnika zawsze temi samymi końcówkami do gniazd głośnikowych, ale również prawidłowy kierunek łączenia końcówek głośnika do obwodu prądu anodowego ostatniej lampy.

Jeżeli zasada powyższa nie jest przestrzegana, następuje w niektórych systemach głośnikowych, zależnie od wielkości i siły magnesów, oraz od wielkości prądów anodowych, dość silne osłabienie magnesów i zmiana w akustycznym działaniu głośnika.

W głośniku elektromagnetycznym typu dwubiegunowego osłabienie nastąpi dopiero po pewnym czasie, zaś osłabienie reprodukcji głosu już od samego początku. Jednym środkiem zaradczym jest w tym wypadku natychmiastowe przestawienie wtyczek głośnika. Zle połączenie poznaje się w następujący sposób: czynny głośnik nastawiamy regulatorem na maksimum wydajności, zbliżając tem samem jak najbardziej jego membranę do magnesów; następnie przestawiamy wtyczki. Jeżeli membrana głośnika po przestawieniu zostanie przyciągnięta do magnesów i w głośniku objawi się zgrzyt oraz charczenie, wówczas jest ustalony prawidłowy kierunek, oraz biegunowość głośnika. W tym wypadku wtyczek już nie przekładamy, natomiast odsuwamy membranę od magnesów tak daleko, by odbiór był czysty i silny.

W głośnikach czterobiegunowych kotwica membrany jest tak zbalansowana, że zajmuje w chwili działania położenie środkowe między biegunami magnesów i tylko takie położenie może zagwarantować dobre i nieskazitelne działanie głośnika. Jeżeli głośnik, po załączeniu go w obwód lampy głośnikowej, wydaje tony częściowo zniekształcone, a przytem nastąpiło osłabienie dźwięków, świadczy to, że załączyliśmy go nieprawidłowo i należy jego wtyczki przelażyć. Jeżeli głośnik posiada regulator, należy nim pokręcić tak, ażeby kotwica przesunęła się do właściwego jej położenia.

Jak widać z powyższego, o nieprawidłowe połączenie głośnika z odbiornikiem jest nietrudno, zwłaszcza, gdy ten posiada długie i splecione przewody.

Dlatego też jest wskazane, by końcówki czy też gniazdzka przewodów głośnikowych zaopatrzyć w odpowiednie napisy lub oznaczenia wychodzące z założenia, że prawidłowe dołączenie głośnika następuje wtedy, gdy przewód głośnika, oznaczony (przeszywany) kolorową nitką, jest wetknięty do gniazdzka „plus” w odbiorniku. Dodatkowo zaś gniazdzkiem dla głośnika w odbiorniku jest gniazdzko łączące się bezpośrednio z „plusem” baterji anodowej.

W myśl powyższego — najlepszym wyjściem z niepożądanego zmiany biegunowości jest zastosowanie w odbiorniku t. zw. filtra. Zasada działania filtra polega na tem, że przepuszcza on oddzielnie stały prąd anodowy szkodliwy dla głośnika, oddzielnie zaś pulsujące prądy, charakterystyczne dla danej muzyki lub mowy. Filtr składa się z dławika z rdzeniem żelaznym o dużej ilości zwojów i kondensatora. Zwoje te dołącza się końcówkami do gniazd głośnikowych i przez nie właśnie płynie stały prąd anodowy. Nie przepływa natomiast prąd zmienny małej częstotliwości, dla którego droga jest przez to łatwiejsza, kondensator o pojemności 4 MF i głośnik, do drugiego końca uzwojenia dławika. W praktycznym wykonaniu użyliśmy na dławik małej częstotliwości dobry transformator dzwonekowy (dla 220 woltów, na 3,5 lub 8 woltów — 1 amp.), a raczej jego pierwotne uzwojenie, gdyż transformator taki jest niedrogi i pozwala przytem na wykorzystanie uzwojenia wtórnego (3,5 lub 8 woltowego) dla słuchawek. Końcówki pierwotnego uzwojenia transformatora dołącza się do gniazd głośnikowych w dowolnym porządku. Wtórne uzwojenie „S” posiadające zaciski S1, S2, S3, służą do załączenia słuchawek, które najlepiej załączyć między S1 i S2, względnie przez odpowiedni wybór tych zacisków można stopniować siłę głosu w słuchawkach. Tego rodzaju filtr ma następujące zalety:

- 1) przy załączonym filtrze, nawet gdy głośnik nie jest dołączony do jego gniazd głośnikowych, odbiornik jest równo obciążony, co jest ważnym czynnikiem dla odbiorników w sieciowych, 2) wykluczone jest porażenie prądem przy wkładaniu zacisków głośnika do gniazd, 3) odpada już tak kłopotliwe przestawianie wtyczek głośnika, aby uzyskać prawidłową biegunowość, 4) można słuchać odbioru na słuchawki przy równoczesnym niewyłączaniu głośnika, bez narażenia się na porażenie i bez jakiegokolwiek zniekształcenia odbioru głośnikowego, 5) uzyskuje się o wiele lepszą reprodukcję tonów w głośniku, niż przy łączeniu go bezpośrednio w obwód ostatniej lampy.

BIURO TŁUMACZA PRZYSIĘGŁEGO
Olgi Markusówny
mieści się obecnie
na ul. Piotrkowskiej 53
tel. 243-43.

Dr. med.
Niewiażski
Chor. weneryczne, skórne i moczopłciowe
powrócił
Andrzeja 5, telef. 159-40
przyjmuje od 8—11 rano i od 5—9 w.
w niedziele i święta od 9—1

Wzrost produkcji światowej Wytwórczość zbliża się do poziomu z wiosny 1931 roku

Wzrost produkcji w krajach „uruchomionej walucie”, a więc np. St. Zjedn. i w Japonji, przypisywano wyłącznie tylko przejściowemu oddziaływaniu momentów czy sto walutowych, a więc „ucieczce od pieniądza do towaru”.

Obecnie okazuje się jednak, jeśli wierzyć cyfrom statystycznym, że także i w krajach „bloku złotego” a więc w ośrodkach wolnych od manipulacji walutowych, zaznacza się wyraźna wyższość wskaźników zatrudnienia i produkcji.

Berliński instytut badania konjunktur wykazuje w swym ostat-

nim biuletynie, że światowa produkcja przemysłowa przedstawiała się w czerwcu b. r. na poziomie 91,4 proc., podczas gdy jeszcze w marcu r. b. wykazywała poziom 73,4 proc., a 70,8 proc. w czerwcu ub. r. (rok uważany jest w tem zestawieniu za równy 100).

W porównaniu więc do lipca 1932 r., w którym wskaźnik produkcji wykazywał 69,1 proc., można mówić o poprawie, wyrażającej się podwyżką produkcji światowej o jedną trzecią.

Produkcja światowa zbliża się do poziomu z wiosny 1931 r.

LECZNICA CHOROÓB OCZU
ze stałymi łózkami
DOKTORA **DONCHINA**
ul. Piotrkowska 90,
tel. 221-72
Przyjmuje się chorych wymagających przebywania w lecznicy (operacje etc.), a także chorych przychođących 9—1 i od 4—7½

Sekretarka
poszukiwana.
Wymagana umiejętność samodzielnego redagowania pism i pisania na maszynie. Wykazalność prawnicze posiadane. Wyczerpujące oferty pod „Styl” do administracji „Głosu”.

DR.
Morkowicz
PRZEPROWADZIŁ SIĘ
na Zachodnią 66
front II p. Tel. 123-27.
Przyjm. od 5—7 w.

Dr. med.
HALTRECHT
choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe
Piotrkowska 10 Tel. 245-21
Przyjm. 8—10 rano: 1—2 popołudniu 6—9 wiecz. Niedz. i św. 10—1 rano

Lek. dent.
Ewa Szczecińska
powróciła
tel. 222-36.

Lekarz dentysta
Stanisław Gelberg
powrócił
Zawadzka 14. Tel. 108-33.
Przyjm. od 10—2 i od 3—7 pp.

B. From
Chor. kobiece i akuszerja
powrócił
i mieszka obecnie
ZAWADZKA 35
telef. 142-61
przyjmuje od 1—2 i od 7—8 wiecz.

Dr. med.
D. Rozencwaig
powrócił
chor. dzieci
NARUTOWICZA 16
(Piłsudskiego 76), telef. 128-74
przyjmuje od 9—10 i od 6—7.

Gabinet Chirurgiczny
D-ra med.
J. Szreibera
mieści się obecnie
ul. NARUTOWICZA 9
telef. 122-95
(Operacje, opatrunki, lecz. żyłaków i t. d.)
przyjmuje ad 2—3 i od 7—8,30 w.
GENY LECZNICOWE

Doktor
W. Łagunowski
Piotrkowska 70, tel. 181-83
powrócił
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe
Gabinet Roentgeno-leczniczy
Przyjmuje od 8.30 do 10.30 rano, od 1-ej do 2.30 pp., od 5 do 8.30 wiecz. w niedziele i święta od 10—1

Lekarz-Dentysta
Kajzer-Grabińska
Gdańska 26-a
powróciła
przyjm. od 10—2 i 4—7.

Akwizytor
mający bardzo rozległe stosunki w przemyśle włókienniczym
poszukiwany.
Tylko poważne oferty z pierwszorzędami referencjami uprasza się składać do „Głosu” sub. „Przemysł 302”

OGŁOSZENIE.

Zarząd m. Łodzi ogłasza przetarg nieograniczony na przewóz wyrobów betonowych „z Betonarni Miejskiej” ze wsi Augustów do robót drogowych, wykonywanych w granicach m. Łodzi.

Warunki ogólne oraz wzór umowy i oferty otrzymane można w Wydziale Budownictwa, pokój Nr. 41, do dnia 8 września 1933 r. do godz. 12-ej, w kopertach podwójnych, zapieczętowanych i zalakowanych z napisem: „Oferta na przewóz wyrobów betonowych” z podaniem nazwy i adresu oferującej firmy.

Koperta zewnętrzna powinna zawierać dowód złożenia wadium do depozytu Zarządu m. Łodzi oraz drugą kopertę, zawierającą ofertę i podpisane warunki ogólne oraz wzór umowy.

Wadium w wysokości zł. 700.— składać należy w Głównej Kasie Miejskiej w gotówce lub w wartościach, wymienionych w warunkach ogólnych przetargu.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 8 września 1933 roku o godzinie 12.15 w pokoju Nr. 42.

Zarząd m. Łodzi zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, prawo powierzenia tylko częściowego przewozu jak również prawo nieprzyjęcia żadnej oferty.

Oferty nie odpowiadające warunkom przetargu lub złożone po terminie rozpatrywane nie będą.

Łódź, dnia 30 sierpnia 1933 roku
Zarząd m. Łodzi

Do akt. Nr. Km. 1746 | 1933

Obwieszczenie.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 5, zam. w Łodzi przy ul. Al. Kościuszki 57
na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dn. 8 września 1933 r. od godz. 11 w Łodzi, przy ul. Kilińskiego 60 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: maszyn i narzędzi rolniczych oszacowanych na łączną sumę zł. 18050 które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, 25.8.1933 r.
Komornik (—) St. Zajkowski

Do akt. Nr. Km. 2327 | 31

OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 4, zam. w Łodzi przy ul. Traugutta 10
na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza że w dniu 6 września 1933 r. o godz. 11 w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 82 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: mebli oszacowanych na łączną sumę zł. 580 które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, 24.8. 33
Komornik (—) St. Zajkowski

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Łodzi Nr. 381 wziętno dnia 3 sierpnia 1933 roku przy firmie „Powszechna Spółdzielnia Towarowa (Posto) z odpowiedzialnością udziałami w Łodzi” następujący wpis: Szyja Bernstein z zarządu ustąpił. Na członka zarządu wybrany został Maurycy Ferster, zam. ul. Piotrkowska 41. Pełnomocnictwo Bera Frajnda zostało odwołane. Pełnomocnikiem mianowany został Pinkus Graf, ul. Wólczańska 41.

BUSTER KEATON

w swej najnowszej komedji produkcji 1933 | 34 p. t.

„BUSTER NAWARZYŁ PIWA”

wkrótce „Metro -- Adria”

Narutowicza 30
„Nasza Szkoła”
prywatna 7-kl. szkoła powszechna koedukacyjna
nowożeńnie urządzona. — Ogród szkolny
Poradnia psychologiczna. — Nauka rytmiki
i języków obcych.
Kancelaria czynna w godz. 10—13 i 16—18,
przez niedziel.
Zajęcia rozpoczynają się o g. 9 rano
Lucja Zeligsonowa
B. Lebenhaftowa

Ogłoszenie.
W wykonaniu § 81 ust. 3-go Ustawy, Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi podaje niniejszem do wiadomości niżej wyszczególnionego wierzyiciela, mającego ujawnioną prawo w Dziale IV wykazu hipotecznego nieruchomości łódzkiej Nr. hip. 30. a mianowicie: Abrama Karmiola jako nie mającego obranego miejsca prawnego zamieszkania, iż nieruchomość łódzka pod Nr. hip. 30 w m. Łodzi położona, przy ulicy Podrzecznej i obciążona pożyczkami Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi w sumie zł. 57.700.— serji VIII i X-ej, z powodu niezapłacenia raty styczniowej 1933 roku i poprzednich w kwocie zł. 3.307.— prócz kar, na zasadzie § 78 Ustawy Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi wystawiona została na sprzedaż przez publiczną licytację na dzień 27 listopada 1933 roku, która odbędzie się w Kancelarii Wydziału Hipotecznego Sądu Okręgowego w Łodzi, przy ulicy Pomorskiej nr. 21, o godz. 11-ej przed poł. przed notariuszem J. Moldenhawerem.
Licytacja rozpocznie się od sumy zł. 86,550
Vadium do licytacji w sumie zł. 11,540
Przystępujący do licytacji obowiązany jest złożyć do rąk notariusza licytację odbywającego. Nieutrzymujący się przy licytacji będą mieli zwrócone vadia. Pragnący brać udział w licytacji mogą stawać do takowej osobiście, lub przez pełnomocnika urzędownie zalegalizowanego.
Zbiór objaśnień i warunki licytacyjne znajdują się w dokumentach Księgi Hipotecznej wspomnianej wyżej nieruchomości Nr. hip. 30, oraz w Biurze Dyrekcji T-wa Kredytowego m. Łodzi i tamże przeglądane być mogą.
Łódź, dnia 29 sierpnia 1933 roku.
Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego
m. Łodzi.

Wykorzystaj ostatnie dni lata!
Aparat fotograficzny utwali wspomnienia
J. MORGENSTERN
Łódź, Piotrkowska 40. Tel. 120-63.

Ogłoszenia Fuchs'a to mur
o który oprzeć się może najbardziej zachwiana firma;
nie upadnie nigdy, skoro tylko się zwróci o radę reklamową do
Akwizycji ogłoszeń
FUCHS a
PIOTRKOWSKA 50, TEL. 121-36

GABINETY KOSMETYKI LEKARSKIEJ
chor. skóry i włosów
SZKOŁA KOSMETYCZNA
zatw. przez władze Państw.
Dr. med. LEWINSONOWEJ
przeniesione na
Piotrkowska 86, tel. 148-68
od 10 r. — 8 w.
Chirurgia kosmetyczna, żyłki
odmrożeń. Usuwanie owłosienia
Do akt. Nr. Km. 646 | 1933
Obwieszczenie.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 5, zam. w Łodzi przy ul. Al. Kościuszki 57
na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dn. 8 września 1933 r. od godz. 1 pp. w Łodzi, przy ul. Pomorskiej 115
odbędzie się publiczna licytacja nieruchomości a mianowicie:
maszyn stolarskich
oszacowanych na łączną sumę zł. 1300 które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, 30.8.1933 r.
Komornik (—) St. Zajkowski

PRZEDSZKOLE „Dom Dalejczy” syst. Montessori
W. KAPLANÓWNY
zostało przeniesione na
PIOTRKOWSKA 94 w ogrodzie
parter, lewa of.
Przyjmuje się zapisy codziennie od godz. 12—2 i 4—6
Pocz. zajęć 5 września.
Zajęcia rozpoczynają się przed i popołudniu.

SZKOŁA RYSUNKU :: MALARSTWA
SZCZEPANA ANDRZEJEWSKIEGO
W ŁODZI, KILIŃSKIEGO 141
RYSUNEK MALARSTWO ZDOBNICTWO GRAFIKA
zapisy codz. opłaty niższe

Otworze 3 Września
SZKOŁA TAŃCÓW TOWARZYSKICH
KAROLA TRINKHAUSA
członka I'U. I. C. w Paryżu i Z. N. Ch. w Polsce
ul. Andrzeja 17. Telefon 207-91.
Wycza w grupach i oddzielnie ostatnie nowości sezonu.
Kancelaria przyjmuje ogłoszenia od 11 rano do 9 wiecz.

KUPCY
którzy polecają
swoje towary
w „GŁOSIE PORANNYM”
nie znają
zmniejszenia
obrotów

Kursy Kroju, Szycia i Robót Ręcznych
MARJI PUTOWEJ
Łódź, ul. Piotrkowska 103.
Kancelaria czynna codziennie od 9—20.

Ogłoszenia drobne

Nauka i wychowanie

DO WZOROWEGO przedszkola i kompletów przygotowawczych przyjmuje się dzieci od lat 4—9. — Zapisy codziennie 9—1, 4—6. Zakątna 85, m. 3, tel. 147-94.

NAUCZYCIEL ŚPIWU z kwalifikacjami i praktyką szkolną poszukiwany przez żeńską szkołę średnią. Oferty: Fuchs, Piotrkowska 50, sub. „Śpiew”.

Kupno i sprzedaż.

ZŁOTO, SREBRO, biżuterję i kwity lombardowe kupuje i płaci najwyższe ceny **Magazyn jubilerski I. Fijałko**, Piotrkowska 7.

!! BRYLANTY !!
ZŁOTO, SREBRO, BIŻUTERJĘ, kwity lombardowe kupuje i płaci najwyższe ceny. **Magazyn jubilerski M. Nizs**, Piotrkowska 30.

OKAZYJNIE do kupienia 4-pokojowe, luksusowe mieszkanie wraz z kompletnym urządzeniem. Śródmiejska 32, u gospodarza. 479—4

DZIECINNE auto pedałowe i rower 3-kołowy w dobrym stanie tania do sprzedania. Mielczarskiego 24, m. 5.

PLACE przy ul. Pabjanickiej i Giasnej położone, różnej wielkości do sprzedania. Tramwaj na miejscu. **Ottom Krause**, Łódź, Pabjanicka 47. 5232—6

Różne

ZDJĘCIA DO MATRYKUL i paszportów po cenach niżej konkurencyjnych wykonuje zakład fotograficzny **L. Laks** w Łodzi, ul. Żeromskiego 84. Dojazd tramwajami 5, 6, 8, 9. Przyjmuje się również do wywołania, kopjowania i powiększenia. 26—30

FOTOGRAFJE do matrykul i dowodów **6 sztuk tylko 1 zł.** w zakładzie fotograficznym „Sfinks”, 6-go Sierpnia 9.

DO MATRYKUL 6 fotografii retuszowanych 1 zł. tylko w zakładzie fotograficznym „Sztuka”, Zamenhofska 1, róg Piotrkowskiej. 422—5

PIANINO wynajmę natychmiast Zgłosić się **Nawrot 23**, m. 12.

Posady

SKŁAD mebli poszukuje pomocniczą siłę sprzedawczyń, dobrze się prezentującą. Oferty sub. „Z. M.” do administracji „Głosu Porannego”

POTRZEBNA paniąka lub niania od zaraz do noworodka. Świadcstwa pożądane. Wiadomość: **Lipowa 56**, m. 5.

Lokale

POSZUKUJE 5-pokojowego mieszkania, front, 1 lub 2 piętro, centrum. Podstawowe komorne do 1000 rubli. — Oferty sub. „Adwokat”. 478—3

POKÓJ duży, słoneczny, frontowy, telefon, od zaraz oddam. Wiadomość: **Plac Dąbrowskiego 3**, m. 8, tel. 169-91. 495—3

3 POKOJE z kuchnią, łazienką wszelkimi wygodami, nie wyżej drugiego piętra, w śródmieściu poszukuje. **Dzwonić 209-54.**

DWA POKOJE z oddzielnym wejściem na biuro, ulica Piotrkowska, I piętro, do wynajęcia. **Dzwonić 144-11. 5243—8**

KUPUJCIE Z I-GO ZRÓDŁA
WIELKI WYBÓR
Wózków dziecięcych | **Materaców sprężynowych**
Łóżek metalowych | **Wyścigów amerykańskich**
Nabyć można w **FABRYCZNYM SKŁADZIE „DOBROPOL”** Łódź, Piotrkowska 73, TEL. 133-64, w podwórzu.

Koncesjonowane Prywatne Przedszkole
TOLI SZMIGEL
Piotrkowska 182
przyjmuje zapisy od g. 11—1 i 4—6 pp.

Cukiernia „Zróżdło”
Łódź, Przejazd 1, tel. 209-87.
poleca swe wyborowe wyroby cukiernicze
Nowość! „Słomki” Nowość!
w cenie 10 gr. sztuka.
Duży wybór ciastek deserowych po 20 gr.
Dla szkół i stowarzyszeń 10 proc. rabatu.

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4,80, za odosłaniem — 40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6, — zagranicą — zł. 9. —
Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1-spaltowy (strona 5 spalt): 1-sza strona 2-zł.; Reklamy tekstem redakcyjnym zł. 1.50; w tekście z zastrzeżeniem miejsca na stronie od 3 do 7 włącznie 60 gr. bez zastrzeżenia miejsca 50 gr.; nadesłane od strony 8-ej do końca tekstu 40 gr.; nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 spalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i ślubinowe 12 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej. Za osł. tabelaryczne lub fantaz. dodatki 50%. Ogł. dwukolor. o 50% drożej. Reklamy w dodatku ilustrowanym za 1 cm. kwadratowy 1 zł.